

POVEZANOST USPJEHA UČENIKA U OSNOVNOJ ŠKOLI I GAZI HUSREV- BEGOVOJ MEDRESI U ŠKOLSKOJ 2009/2010

U ovom radu autorica metodom analize pedagoške dokumentacije i komparativne metode ispituje povezanost opšteg uspjeha učenika u osnovnoj školi i njihovog uspjeha postignutog na prvom polugodištu u Gazi Husrev-begovoj medresi. Uzorak istraživanja su stotinu dvadeset i četiri učenika prvog razreda koji dolaze iz šezdeset i sedam osnovnih škola Kantona Sarajevo, Zeničko-dobojskog kantona, Srednjo-bosanskog, HNK, Tuzlanskog kantona i Unsko-sanskog kantona, jedan učenik iz Švajcarske, jedna učenica iz Belgije i jedna iz Turske. Uz rezultate istraživanja, koji su pokazali primjetan pad opšteg uspjeha učenika iz osnovne škole u srednjoj školi, u zaključku rada autorica iznosi i preporuke koji bi mogli pomoći na poboljšanju rezultata.

Sabaheta AHMETAGIĆ

CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj ovog istraživanja je da se ispita povezanost opšteg uspjeha učenika u osnovnoj školi i njihovog uspjeha postignutog na prvom polugodištu u Gazi Husrev-begovoj medresi. Zanimalo nas je kakva je povezanost uspjeha učenika na prvom polugodištu u srednjoj školi sa opštim uspjehom u osnovnoj školi.

ZADACI ISTRAŽIVANJA

Zadaci istraživanja su bili:

1. ispitati i utvrditi kakav su uspjeh u srednjoj školi postigli učenici koji dolaze iz osnovne škole sa odličnim uspjehom;
2. ispitati i utvrditi kakav su uspjeh u srednjoj školi postigli učenici koji iz osnovne škole dolaze sa vrlo dobrim uspjehom;
3. ispitati i utvrditi uspjeh učenika u osnovnim školama iz kojih su došli (po kantonima)
4. ispitati i utvrditi kakva povezanost postoji u uspjehu učenika u srednjoj i osnovnoj školi;
5. ispitati i utvrditi opšti uspjeh učenika po odjeljenjima;
6. ispitati i utvrditi opšti uspjeh učenika koji su iz osnovne škole došli kao učenici generacije ili sa svim odličnim ocjenama;
7. ispitati i utvrditi iz kojih predmeta učenici GHM imaju najviše slabih ocjena

METODE ISTRAŽIVANJA

U ovom istraživanju koristili smo metodu analize pedagoške dokumentacije i komparativnu metodu.

UZORAK ISTRAŽIVANJA

Uzorak istraživanja su stotinu dvadeset i četiri učenika prvog razreda koji dolaze iz šezdeset i sedam osnovnih škola Kantona Sarajevo, Zeničko-dobojskog kantona, Srednjo-bosanskog, HNK, Tuzlanskog kantona i Unsko-sanskog kantona, jedan učenik iz Švajcarske, jedna učenica iz Belgije i jedna iz Turske.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Prema dobivenim podacima učenici prvog razreda GHM dolaze iz šezdeset i sedam osnovnih škola Kantona Sarajevo, ZD kantona, HNK kantona, SBK, TK, USK te po jedan učenik iz Turske, Švajcarske i Belgije.

1. odličan uspjeh imaju oni učenici koji su osnovnu školu završili sa:
 - odličnim uspjehom u sva četiri razreda osnovne škole (od V do VIII)
 - odličnim uspjehom u tri razreda i vrlo dobrim u jednom razredu
 - odličnim uspjehom u dva razreda i vrlo dobrim uspjehom u dva razreda
2. vrlo dobar uspjeh imaju oni učenici koji su osnovnu školu završili sa:
 - vrlo dobrim uspjehom u sva četiri razreda
 - vrlo dobrim uspjehom u tri razreda i dobrim uspjehom u jednom razredu
 - vrlo dobrim uspjehom u dva razreda i dobrim uspjehom u dva razreda

Prvi zadatak u ovom istraživanju bio je da se ispita uspjeh učenika na prvom polugodištu za učenike koji su u GHM došli sa odličnim uspjehom.

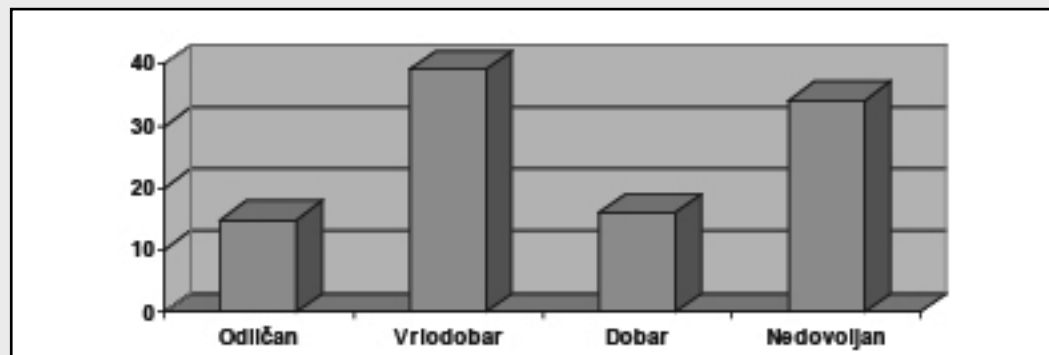

Tabela 1. Rezultati uspjeha učenika na prvom polugodištu čiji je uspjeh u osnovnoj školi bio odličan

Na osnovu podataka pokazanih u tabeli 1 vidi se da:

- učenici koji su imali odličan uspjeh u osnovnoj školi (103) sada odličan uspjeh ima 15 ili 14,42 %
- ostali učenici su postigli sljedeći uspjeh
- vrlodobar uspjeh 38 ili 36,89%
- dobar uspjeh 16 ili 15,38%
- nedovoljan uspjeh 34 ili 32,69%

Ukupno	103	100%
Odličan	15	14,42%
Vrlodobar	38	36,89%
Dobar	16	15,38%
Nedovoljan	34	32,69%

Drugi zadatak je bio da se ispita uspjeh učenika koji su u GHM došli sa vrlodobrim uspjehom (21) rezultati se vide u tabeli broj 2.

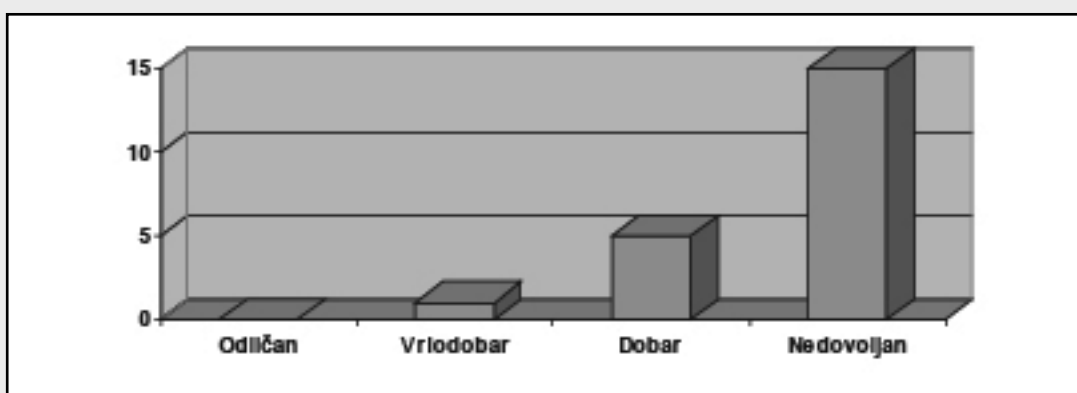

Tabela 2. Rezultati uspjeha učenika na prvom polugodištu čiji je uspjeh u osnovnoj školi bio vrlodobar.

Učenici koji su iz osnovne škole došli sa vrlodobrim uspjehom nijedan nije postigao odličan uspjeh, samo je jedan postigao vrlodobar uspjeh, dobar uspjeh tri učenika, a nedovoljan uspjeh imalo je 15 učenika.

Ukupno	21	100%
Odličan	0	0%
Vrlodobar	1	4,76%
Dobar	5	23,80%
Nedovoljan	15	71,42%

SARAJEVSKI KANTON

Iz Kantona Sarajevo učenici u prvi razred GHM dolaze iz 24 osnovne škole i to 43 učenika ili 28,82% od ukupno upisanih učenika.

Iz Kantona Sarajevo upisala su se 32 odlična učenika i postigli su sljedeći uspjeh:

Ukupno	32	100%
Odličan	2	6,25%
Vrlodobar	9	28,42%
Dobar	3	9,37%
Nedovoljan	18	56,25%

Na osnovu podataka iz ove tabele vidimo:

- da su samo dva učenika zadržala odličan uspjeh ili 6,25%
- vrlodobar uspjeh postiglo je 9 učenika ili 28,42%
- dobar uspjeh tri učenika ili 9,37%
- nedovoljan uspjeh 18 ili 56,25% učenika

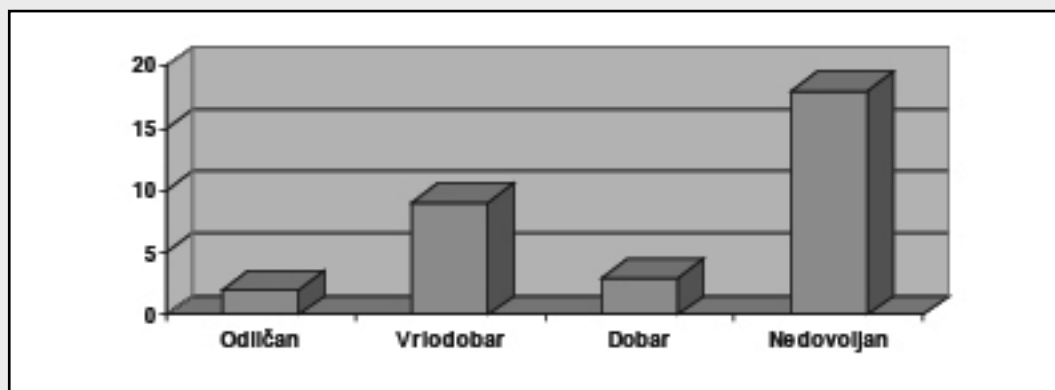

Tabela 3. Rezultati uspjeha učenika iz Kantona Sarajevo koji su bili odlični u osnovnoj školi

Učenici koji su iz Kantona Sarajevo došli sa vrlodobrim uspjehom postigli su sljedeći uspjeh u GHM:

Ukupno	11	100%
Odličan	0	0%
Vrlodobar	0	0%
Dobar	2	18,18%
Nedovoljan	9	81,81%

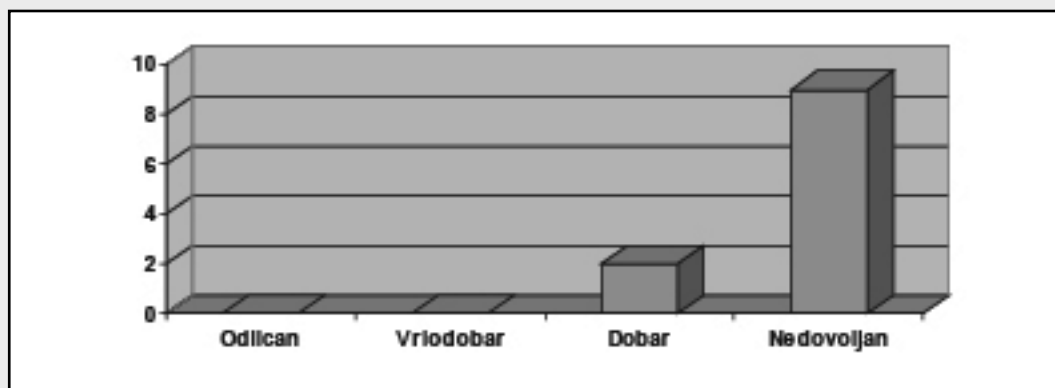

Tabela 4. Rezultati uspjeha učenika iz Kantona Sarajevo koji su u osnovnoj školi imali vrlodobar uspjeh

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

Učenici iz Zeničko-dobojskog kantona u prvi razred GHM dolaze iz 29 osnovnih škola i to 47 učenika ili 26,38% od ukupno upisanih učenika.

Ukupno	40	100%
Odličan	6	15%
Vrlodobar	16	40%
Dobar	6	15%
Nedovoljan	12	30%

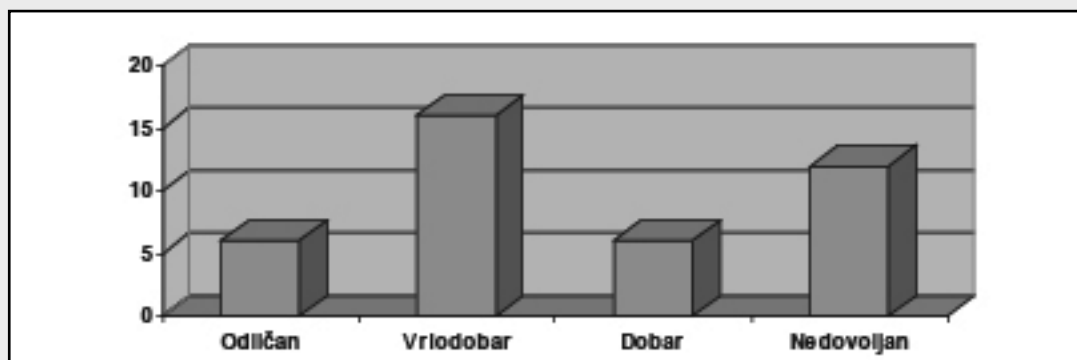

Tabela 5. Uspjeh učenika u GHM koji su bili odlični u osnovnoj školi u Zeničko-dobojskom kantonu

Na osnovu podataka iz ove tabele vidi se da:

- učenici koji su bili odlični njih 6 je zadržalo odličan uspjeh ili 15%
- vrlo dobar uspjeh je postiglo 16 ili 40%
- dobar uspjeh postiglo je 6 učenika ili 15%
- nedovoljan uspjeh imalo je 12 ili 30%

Ukupno	7	100%
Odličan	0	0%
Vrlodobar	1	14,28%
Dobar	1	14,28%
Nedovoljan	5	71,42%

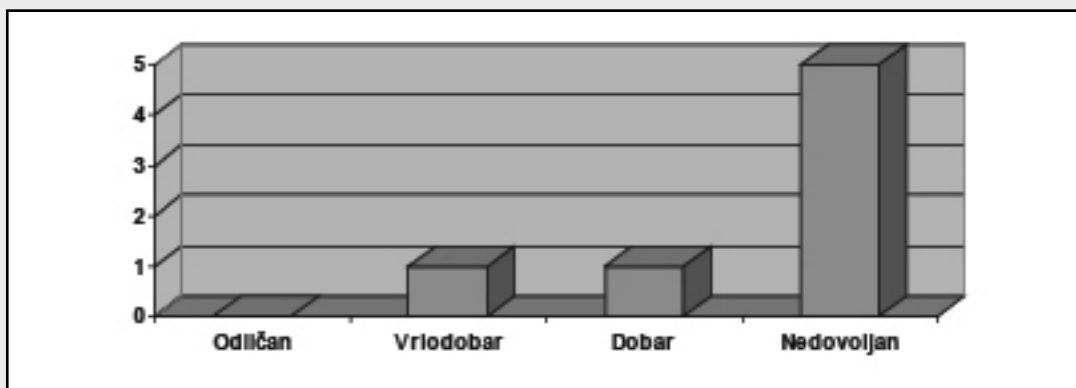

Tabela 6. Uspjeh učenika u GHM koji su bili vrlodobri u osnovnoj školi i Zeničko-dobojskom kantonu.

Na osnovu podataka iz ove tabele vidi se da:

- učenici koji dolaze iz osnovne škole sa vrlodobrim uspjehom jedan je zadržao taj uspjeh ili 14,28%
- jedan učenik je postigao dobar uspjeh ili 14,28%
- pet učenika ima nedovoljan uspjeh ili 71,42%

SREDNJO-BOSANSKI KANTON

Ukupno	20	100%
Odličan	5	25%
Vrlodobar	7	35%
Dobar	7	35%
Nedovoljan	1	5%

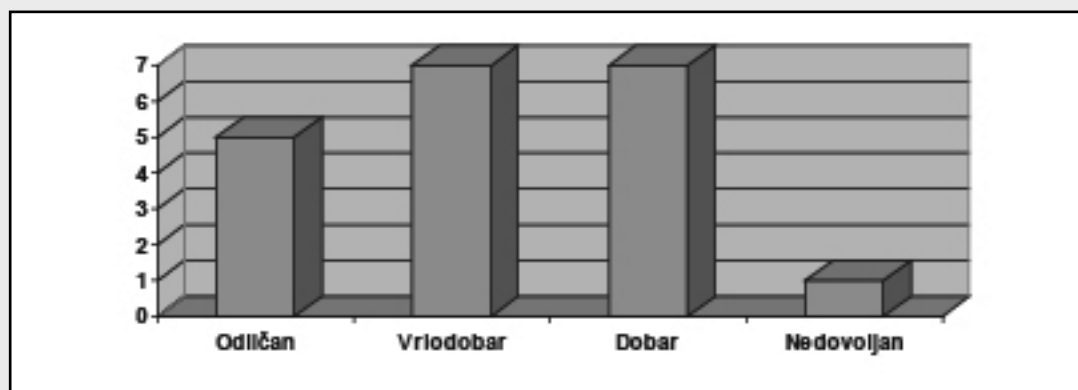

Tabela 7. Uspjeh učenika u GHM koji su u osnovnoj školi bili odlični u Srednjo-bosanskom kantonu

Na osnovu podataka o uspjehu učenika iz Srednjo-bosanskog kantona vidimo da je primljeno 20 odličnih učenika i da je njihova prolaznost na polugodištu 95%.

HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON

Ukupno	3	100%
Odličan	2	66.6%
Vrlodobar	1	33.3%
Dobar	0	0%
Nedovoljan	0	0%

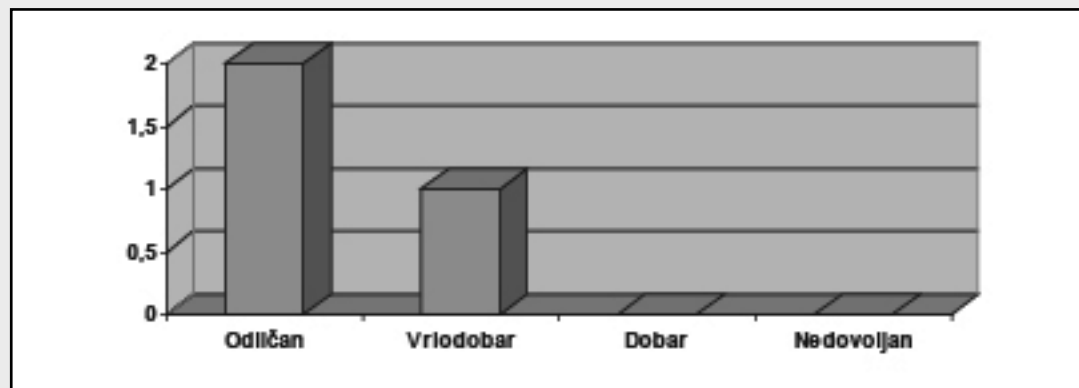

Tabela 8. Uspjeh učenika u GHM koji su bili odlični u osnovnoj školi u Hercegovacko-Neretvanskom kantonu

Jedan učenik je bio vrlodobar u osnovnoj školi i prošao je na polugodištu dobrim uspjehom

TUZLANSKI KANTON

Ukupno	5	100%
Odličan	0	0%
Vrlodobar	3	60%
Dobar	0	0%
Nedovoljan	2	40%

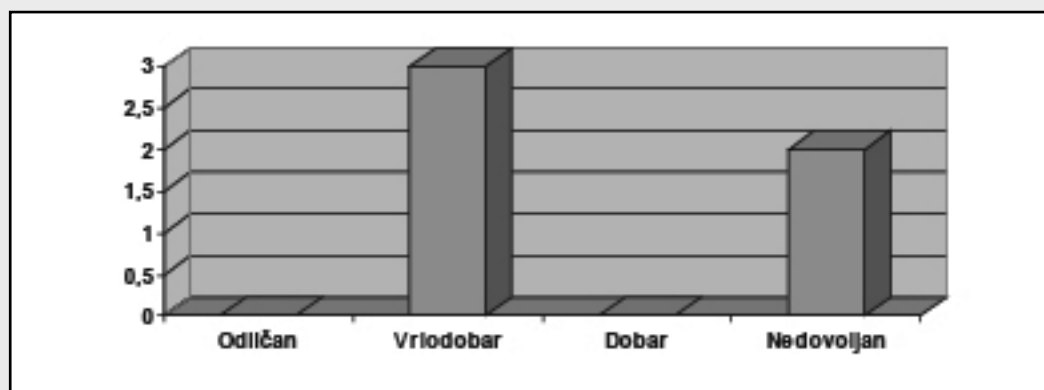

Tabela 9. Uspjeh učenika u GHM koji su u osnovnoj školi u Tuzlanskom kantonu bili odlični.

USPJEH UČENIKA PO KANTONIMA

KANTON SARAJEVO

Osnovna škola	Opšti uspjeh u osnovnoj školi	
	Odličan (5)	Vrlodobar (4)
OŠ "Aleksa Šantić" Novi Grad		3
OŠ "Avdo Smajlović" Novi Grad	3	
OŠ "Fatima Gunić" Novi Grad	1sl.	1sl.
OŠ "Osman Nuri Hadžić" Novi Grad	7sl. 6sl.	
OŠ "Umihana Čuvidina" Novi Grad	1sl.	
OŠ "Behaudin Selmanović" Novi Grad	4	
OŠ "Isa-beg Ishaković" Novi Grad		6sl.
OŠ "Al-Walidein Gazzaz" Novi Grad		3sl.
OŠ "VI mart" Hadžići	4, 4, 3	1sl.
OŠ "EL-Menar Ilidža"	5,4, 1sl,	
OŠ "Peta osnovna škola" Ilidža	1sl, 1sl, 4,4	2sl.
OŠ "O.Š. Al-Amel" Ilidža	5	
OŠ "O.Š. „Podlugovi" Ilijaš	1sl.	3, 3sl, 6sl,
OŠ "Prva osnovna škola" Ilidža	4	
OŠ "Hašim Spahić" Ilijaš	1sl, 1sl,	
OŠ "Zahid Baručija" Vogošća	1sl,2sl, 3	
OŠ "Mehmed-beg K. Ljubušak" Centar	4	
OŠ "Hasan Kikić" Centar	6sl.	
OŠ "Hamdija Kreševljaković" Stari Grad	1sl.	
OŠ "Čamil Sijarić"	1sl.	
OŠ "Alija Nametak" Centar	2sl, 3sl.	4sl,
OŠ "Osma osnovna škola" Butmir Ilidža	4	
OŠ " Deveta osnovna škola" Rakovica Ilidža	1sl	
OŠ "Pofalići" Novo Sarajevo	4	

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

Osnovna škola	Opšti uspjeh u osnovnoj školi	
	Odličan (5)	Vrlodobar (4)
OŠ "Hasan kikić" Olovo	1 sl. 5,2sl.	4sl, 3sl.
OŠ "Alija Nametak" Begov Han Žepče		2sl
OŠ "Abdulvehab Ilhamija" Žepče	3,4,3,4,4 .	
OŠ "Žepče" Žepče	2sl.	
OŠ „Vladimir Nazor“ Zenica	1sl,4,4	
OŠ "Miroslav Krleža" Zenica		4
OŠ "Čamil Sijarić" Nemila Zenica	4,3,4,1sl.	
OŠ "Edhem Mulabdić" Zenica	1sl.	
OŠ "Arnauti" Arnauti Zenica	3	
OŠ "Hamza Humo" Babino Zenica	5	
OŠ "9 septembar" Medakovo Tešanj	3,1sl,4	
OŠ "Huso Hodžić" Tešanj	4sl,4, 1sl.	
OŠ "Kulin Ban" Tešanjka Tešanj	4	
OŠ "Džemal bijedić" miljanovci Tešanj	1sl.	
OŠ "Safet-beg Bašagić" Župča Breza	2sl,4, 4	
OŠ "Enver Čolaković" Breza	5	
OŠ "Alija Nametak" Visoko	5	
OŠ "Musa Ćazim Ćatić" Veliko Čajno Visoko	5	
OŠ „Novi šehar“ N. Š. Maglaj	5sl.	
OŠ "Maglaj" Maglaj	2sl.	
OŠ "Omer Mušić" Kakanj	4,3	
OŠ "Rešad Kadić" Brnjic Kakanj	4	
OŠ "Petnaesti april" Dobož Kakanj	4	
OŠ "Ahmed Muradbegović" Kakanj	4	
OŠ „Druga osnovna škola“ Zavidovići	5	
OŠ „Olovo“ Olovo	3	
OŠ „Vare Majdan“ Dabravine Vareš		4sl.

SREDNJO-BOSANSKI KANTON

Osnovna škola	Opšti uspjeh u osnovnoj školi	
	Odličan (5)	Vrlodobar (4)
OŠ "Kiseljak" Gromiljak Kiseljak	4,3,5	
OŠ "Gornji Vakuf" G. Vakuf	4,4,5,2sl.	
OŠ "Druga osnovna" Bugojno	5	
OŠ "Berta Kučera" Vinac Jajce	4	
OŠ „Muhsin Rizvić“ Fojnica	3,4,4,4,33	
OŠ "Prva osnovna škola" Donji Vakuf	3,5	
OŠ "Dubravica" Preočica Vitez	5	
OŠ "Gračanica" Bugojno	3	
OŠ "Donji Vakuf"	3	

TUZLANSKI KANTON

Osnovna škola	Opšti uspjeh u osnovnoj školi	
	Odličan (5)	Vrlodobar (4)
OŠ "Hasan Kikić" Gračanica	4	
OŠ "Hasan Kikić" Gradačac	4	
OŠ „Memići“ Kalesija	7sl, 10sl.	
OŠ „Lukavica“ Gračanica	4	

HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON

Osnovna škola	Opšti uspjeh u osnovnoj školi	
	Odličan (5)	Vrlodobar (4)
OŠ "Prva osnovna škola" Konjic	5	3
OŠ "Glavatičevo" Bjelimići Konjic		3
OŠ "Druga osnovna škola"		5

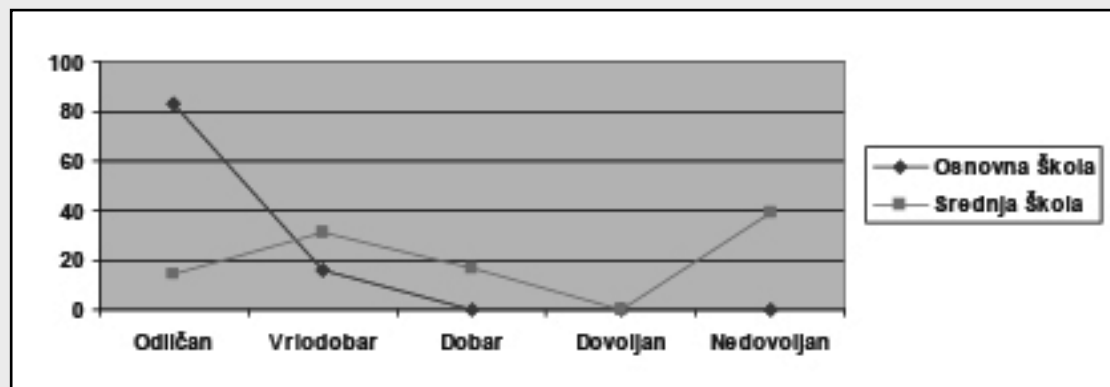

Tabela 10. Rezultati uspjeha učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

Na osnovu podataka u tabeli 10 vidimo dvije bimodalne krivulje i to:

-bimodalna krivulja koja pokazuje pozitivan uspjeh u osnovnoj školi (odličan i vrlo dobar)

-bimodalna krivulja koja pokazuje negativan uspjeh u srednjoj školi

Rezultati pokazuju da je od 83,06 % odličnih učenika iz osnovne škole u GHM na polugodištu 14,42%.

U GHM je upisano 16,24% vrlo dobrih učenika (samo je jedan zadržao taj uspjeh) a sada ih je 31,45%. Postotak vrlo dobrih uvećali su oni koji su u osnovnoj školi bili odlični.

Nismo primili učenike sa dobrim uspjehom, a sada ih je 16,95 %. Dovoljnih nije bilo.

Na polugodištu sa nedovoljnim uspjehom bilo je 39,51% učenika.

Odjeljenje	Osnovna škola		GHM				
	5	4	5	4	3	2	1
Ia	24	6	2	6	5	0	16
Ib	23	7	2	8	8	0	12
Ic	28	4	9	11	3	0	9
Id	29	3	2	14	5	0	11
Svega	104	20	15	39	21	0	48

Tabela 11. Uspjeh po odjeljenjima.

U GHM je upisan 41 učenik (8 učenika i 33 učenice) koji su bili učenici generacije ili su imali sve petice u osnovnoj školi. Uspjeh tih učenika na polugodištu u GHM je sljedeći:

Uspjeh učenika u GHM	5	4	3	1
Broj učenika	12	23	2	3

Tabela 12. Uspjeh u GHM učenika generacija i učenika sa svim peticama

Odjeljenje	Ia	Ib	Ic	Id	Svega
Predmeti					
Kiraet	6	3	2	3	14
Akaid	1	5	1	-	7
Fikh	-	-	-	-	-
Ahlak	3	6	1	2	11
Povijest islama	5	6	6	1	18
Bosanski jezik	1	3	-	-	4
Arapski jezik	5	10	5	11	36
Engleski jezik	-	-	-	-	-
Historija	-	-	-	-	-
Matematika	6	5	2	-	13
Fizika	7	-	-	1	8
Hemija	1	1	-	-	2
Informatika	2	-	-	-	2
Sport	-	-	-	-	-

Tabela 13. Broj slabih ocjena po predmetima i odjeljenjima

ZAKLJUČAK

Rezultati cjelokupne analize pokazuju da je primjetan pad opšteg uspjeha učenika iz osnovne škole u srednjoj školi. Učenici koji su došli sa odličnim uspjehom iz osnovne škole postigli su u najvećem procentu vrlo dobar i nedovoljan opšti uspjeh.

Učenici koji su došli sa vrlo dobrim opštim uspjehom iz osnovne škole najveći procenat je sa nedovoljnim opštim uspjehom.

Na osnovu pokazanih rezultata primjećujemo da je samo 12,90% učenika zadržalo isti uspjeh kakav su imali u osnovnoj školi, a nijedan učenik nije popravio svoj uspjeh.

Slabiji uspjeh u srednjoj školi ima 87,10% učenika.

Da bismo uticali na poboljšanje uspjeha, predlažemo sljedeće mjere:

1. Odjeljske starješine i odgajatelji trebaju na časovima odjeljske zajednice više vremena posvetiti savjetodavnom razgovoru sa učenicima, te pružati više pomoći u njihovoj adaptaciji na život u internatu i načinima i metodama učenja.
2. Odjeljske starješine trebaju da uspostave veću saradnju sa predmetnim profesorima zbog toga što je opšti uspjeh učenika u osnovnoj školi bio bolji, te da zajedno sa pedagogom škole poduzmu odgovarajuće mjere.
3. Odjeljske starješine i odgajatelji trebaju detaljnije upoznati porodičnu socijalno-ekonomsku i zdravstvenu situaciju svakog učenika i o tome redovno obavještavati odjeljsko vijeće.
4. Odjeljske starješine i odgajatelji trebaju ostvariti bolju saradnju sa roditeljima učenika i moraju ih odgovornije i ozbiljnije i blagovremeno uključiti u rješavanje postojećih problema.
5. Na sastancima stručnih aktiva potrebno je izvršiti analizu uspjeha učenika po nastavnim predmetima te predložiti ili pojačati rad dopunske nastave iz onih predmeta iz kojih učenici imaju najviše negativnih ocjena. Takođe je potrebno obrađivati teme koje govore o adolescentnom periodu kao i o adaptaciji učenika tog uzrasta na novu školsku sredinu i promjeni životnog miljea.
6. Formiranju odjeljenja prvog razreda treba posvetiti veću pažnju.

Summary

الموجز

CORRELATION BETWEEN STUDENTS' ACHIEVEMENT IN PRIMARY SCHOOL AND HIS ACHIEVEMENT IN GAZI HUSREF-BEY MADRASA

الترابط بين درجات نجاح التلاميذ في المدرسة الابتدائية ودرجات نجاحهم في مدرسة الغازي خسرو بك الثانوية الإسلامية في العام الدراسي ٢٠١٠/٢٠٠٩

Ahmetagic Sabaheta

صباحتا أحمتاغيثش

Using the method of analysis of school documentation and comparative method author observes the possible correlation between general achievement of students in their primary school and their success achieved in the first semester in Gazi Husref-bey madrasa. Sample for the research were one hundred and twenty four students of the first grade in madrasa coming from sixty seven primary schools of the following cantons in Bosnia and Herzegovina: Sarajevo, Zenica-Doboj, Central-Bosnia, Herzegovina-Neretva, Una-Sana and Tuzla, one student coming from Switzerland one from Belgium and one from Turkey. Along with the results of the study that show evident decline of students achievement compared to their achievement in primary school, the author offers suggestions for possible ways for overcoming such situation.

تختبر الكاتبة في هذا المقال. الترابط بين درجات نجاح التلاميذ العامة في المدرسة الابتدائية. ودرجات النجاح التي حققوها في النصف الأول من العام الدراسي في مدرسة الغازي خسرو بك الثانوية الإسلامية. مستخدمة في ذلك طريقة تحليل الوثائق التربوية والطرق المقارنة. وقد شمل البحث عينة من مائة وأربعة وعشرين تلميذا وتلميذة. أتوا من سبع وستين مدرسة ابتدائية. من أقاليم سراييفو، وزينيتسا ودوبوي، ووسط البوسنة، والهرسك ونيرتفا، وتوزلا، وأونسكوسانسكي. إضافة إلى تلميذ واحد جاء من سويسرا. وتلميذة واحدة أتت من بلجيكا، وأخرى من تركيا. لقد توصلت الكاتبة في بحثها إلى نتيجة تفيد بانخفاض درجات نجاح التلاميذ العامة في المدرسة الثانوية بالقياس إلى المدرسة الابتدائية. وقدمت الكاتبة في خاتمة دراستها عددا من التوصيات التي يمكن أن تساعد في تحسين تلك النتائج.